

FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI
A.MICALLEF TRIGONA LL.D.,MAG.JUR (EU LAW)

ILLUM 26 TA' APRIL 2017

Il-Pulizija
(Spett Joseph Cordina)

vs

-omissis-
John Bonnici

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi kontra dan l-imputat ta' karta ta' identita' numru 234486m akkuzat talli fit-22 ta' Mejju 2003 u fiz-zmienijiet ta' qabel, f' B'kara u f'postijiet ohra:

1. omissis;
2. omissis;
3. omissis:

4. fl-istess perjodu, lok u cirkostanzi, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksrū l-istess disposizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda, ghamel falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku jew fi skrittura kummercjalji jew ta bank privat b' falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi holoq pattijiet dispozizzjonijiet jew obbligi foloz jew helsien falz minn obbligi, jew billi dahhal dawn il pattijiet dispozizzjonijiet obbligi jew helsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li kienu gew iffurmati, inkella billi zied jew biddel klawsoli, dikjarazzjonijet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;

5. talli fl-istess cirkostanzi, xjentement ghamel uzu mill-istess skrittura jew skritturi foloz;

6. fl-istess cirkostanzi, sabiex jiksbu xi vantagg jew beneficju għalihom jew għal haddiehor, f'xi dokument mahsub għal xi awtorita pubblika, xjentement għamlu dikjarazzjoni jew stqarrija falza jew taw tagħrif falz;

7. fl-istess cirkostanzi, għamlu falsifikazzjoni ohra jew xjentement għamiltul uzu minn xi dokument iehor falsifikat, mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel;

8. omissis;

9. omissis;

10. omissis;

Billi fuq talba tal-Kontrullur tad-Dwana u tal-Kummissarju tal-VAT akkuzati:

11. talli fit-8 ta' Mejju 2003,u/jew f/xi data qabel, bil-komplicita u/jew bil-kooperazzjoni ta' xi persuna u/jew persuni ohra biex jiksbu xi vantagg u/jew beneficcju ghalihom u/jew ghal haddiehor xjentement, issottmettew lid-Dipartiment tad-Dwana, fatturi li jgibu n-numri ULTR/05/100 u ULTR/05/101 datati 6 ta' April 2003. kif ukoll dikjarazzjoni bin-numru R40124, liema dokumenti juru valuri anqas minn dawk originali. B'dawn id-dokumenti, xjentement , ghamlu dikjarazzjoni falza li jirrigwarda valuri reali. Fir-rigward tal-fattura ULTR/05/100. il-valor dikjarat kien ta' LM 6210, Dazju imhallasta' LM 869 u VAT LM 1062, meta fil-fatt il-Valur, Dazju u VAT reali kellhom ikunu LM16,360, LM2290, LM2738 rispettivamente. Fir-rigward tal-fattura ULTR/05/101, il-valor dikjarat kien ta' LM 5328, Dazju mhallas ta' LM 746 u VAT LM 911, meta fil-fatt il-Valur, Dazju u VAT reali kellhom ikunu ta' LM 15,120, LM 2117 u LM 2586 rispettivamente. Il-merkanzija in kwestjoni, li kienet tikkonsisti f'totali ta' 625 televisions tal-kulur tal-marka PHOENIX, kienet importa f'Malta f'Mejju 2003 u giet rilaxxata bid-dokumenti tad-Dwana Release Order R40124 fit-8 ta' Mejju 2003;
12. b'hekk bil-hsieb li jiffrodaw lil-Gvern ta' Malta, xjentement keelhom b'xi mod x'jaqsmu filli bil-qerq jinharab id-Dazju, u l-VAT fuq l-importazzjoni li jammontaw ghal LM 2792 u LM 3411 rispettivamente, dovuti lill-Gvern ta' Malta;
13. talli fil-28 ta' Marzu 2003, f/jew f/xi data qabel, taht l-istess cirkostanzi, xjentement, issottmettew lid-Dipartiment tad-Dwana fatturi li jgibu n- numri ULTR/03/160 u ULTR/03/161, datati 3 ta' Frar 2003, kif wkoll dikjarazzjoni bin-numru R25962, liema dokumenti juru valur anqas minn dawk originali. B'dawn id-dokumenti, xjentement ghamlu dikjarazzjoni falza li jirrigwarda valuri reali. Il-valor dikjarat kien ta' LM 8829, Dazju mhallas ta' LM 887 u VAT LM 1340, meta fil-fatt il-Valur, Dazju u VAT reali kellhom ikunu LM 15,951, u LM 1700 u LM 2650 rispettivamente. Il-merkanzija in kwestjoni li kienet diversa, giet rilaxxata bid-dokumenti tad-Dwana Release Order R25932 fit-28 ta' Mejju 2003;
14. b'hekk bil-hsieb li jiffrodaw lil-Gvern ta' Malta, xjentement keelhom b'xi mod x'jaqsmu filli bil-qerq jinharab id-Dazju, u l-VAT fuq l-importazzjoni li jammontaw ghal LM 813 u LM 2650 rispettivamente, dovuti lill-Gvern ta' Malta;
15. talli fil-27 ta' Frar 2003, f/jew f/xi data qabel, taht l-istess cirkostanzi, xjentement, issottmettew lid-Dipartiment tad-Dwana fatturi li jgibu n- numri ULTR/03/90, ULTR/03/91, ULTR/03/93, ULTR/03/94, ULTR/03/95, ULTR/03/96, ULTR/03/97 datati 20 ta' Jannar 2003, kif wkoll dikjarazzjoni bin-numru R15396, liema dokumenti juru valur anqas minn dawk originali. B'dawn id-dokumenti, xjentement ghamlu dikjarazzjoni falza li jirrigwarda valuri reali. Il-valor dikjarat kien ta' LM 20,784, Dazju mhallas ta' LM 2489 u VAT LM 3491, meta fil-fatt il-Valur, Dazju u VAT reali kellhom ikunu LM 40,980, LM 4947 u LM 6891 rispettivamente. Il-merkanzija in kwestjoni li kienet diversa, giet rilaxxata bid-dokumenti tad-Dwana Release Order R15396 fit-27 ta' Frar 2003;

16. b'hekk bil-hsieb li jiffrodaw lil-Gvern ta' Malta, xjentement kellhom b'xi mod x'jaqsmu filli bil-kerq jinharab id-Dazju, u l-VAT fuq l-importazzjoni li jammontaw ghal LM 2458 u LM 3400 rispettivament, dovuti lill-Gvern ta' Malta;

Il-Qorti mitluba biex f'kaz ta' htija terz tal-piena tal-flus, jitqies bhala dejn civili li għandu jithallas lil-Gvern għat-terminu tal-provisio fl-Att 62 tal-Kap 37 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat r-rinviju ghall-gudizzu tal-Avukat Generali fil-konfront ta' dan l-imputat

Rat li l-imputat ma kellux oggeżjoni sabiex il-kawza tinstema' sommarjament;

Rat l-atti u d-dokumenti kolha;

Ikkonsidrat:

Illi l-Qorti ma tistax tinjora l-inertia tal-prosekuzzjoni tul l-iter ta' din il-kawza li fiha r-rinviju ghall-gudizzu mill-Avukat Generali nhareg f'Mejju 2014 (disa snin mill-presenata) u kondizjonatamente sabiex il-Qorti, qabel ma tisma' il-provi tad-difisa, tisma' ix-xhieda li l-Avukat Generali specifikatamente irrikjeda, u li fid-disa' snin precedenti, u anka wara, sahansitra sal-gurnata tal-lum, l-prosekuzzjoni naqset li tipproduci. Izda, mhux biss, ghaliex matul dan iz-zmien kollu kull ma għamlet il-prosekuzzjoni hu li esebit il-proces verbal (kompriz f'tmien volumi) redatt mill-Magistrat Consuelo Scerri Herrera, fi zmien spedizzjuz ta' sitt xhur, minn Mejju sa Ottubru 2003, biex eventwalment, kwazi sentejn wara l-gheluq tieghu, il-prosekuzzjoni derilha li kellha tintavola l-akkuzi kif riportati hawn fuq kontra dan l-imputat. Tabilhaqq, omagg ghall-gustizzja u l-ispeditezza tal-proceduri.

Intant, skond il-fehma tal-Avukat Generali, kontra l-odjern imputat, setghet tinstab htija:

- taht l-Artikolu 183, 184 u 18 tal-Kap 9, ossija, tar-reat kontinwat ta' falsifikazzjoni u uzu ta' atti pubblici, kummerciali jew ta' bank privat minn persuni li mħumiex ufficjali pubblici;
- taht l-Artikolu 186, 188 u 18 tal-Kap 9, ossija tar-reat kontinwat ta' min xjentement jagħmel uzu minn dikjarazzjonijiet jew certifikati foloz u b'min jghati dikjarazzjoni jew tagħrif falz lil xi awtorita' pubblika;
- taht l-artikoli citati tal-Kap 37 senjatamente l-Artikolu 18 li jipotizza d-dikjarazzjoni qarrieqa u habi ta' oggetti impurtati, u l-Artikolu 60 u 62 u s-sub-incisi rispettivi tagħhom li jikkontemplaw l-evażjoni ta' dazju;
- taht l-Artikoli 80 u 81 tal-Kap 406 li jittrattaw l-evażjoni tat-taxxa dwar il-Valur Mizjud.

F'dan ir-rinviju hu wkoll citat l-Artikolu 18A tal-Kap 337 li pero' kien thassar zmien qabel, precisament bl-Att numru III tal-2013. Konsegwentemente l-Qorti mhux qegħdha tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu.

Ikkonsidrat:

Illi fil-kawza ebda spettur prosekurur ma xehed dwar ir -'res gesta' u x'wassal biex jittieħdu dawn il-proceduri fil-konfront ta' dan l-imputat. Huwa skoncertanti tinnota li aktar minn disa snin wara, ma ngabet lanqas farka ta' prova biex jissostanzjaw l-akkuzi. Disa snin li fihom l-prosekuzzjoni ghaddiet lill-imputat minn martirju u ansjeta', inkuranti tal-konsegwenzi, ghall-inkolumita' anke patrimonjali tieghu.

Illi din tan-nuqqas ta' imqarr prova wahda hija amplifikata mill-atti tal-inkesta li fuqa qed tistrieh il-prosekuzzjoni sabiex tirnexxi f'din il-kawza. Fil-kuntest tal-inkesta l-Qorti tinnota li l-fonti tagħha kien rapport lill-Pulizija Esekuttiva minn' certu Steven Petroni rigwardanti televizjonijiet tal-marka 'Phoenix' dwar liema allega li l-isem distintiv, igifieri it-'trademark' tagħhom, kien falz. Kien stqarr dan Petroni li t-televizjonijiet kienu qed jinzammu f'garaxx Hal Lija proprjeta' ta' certu Christopher Drago (għajnej ko-imputat li l-kawza tieghu ghada pendent).

Intant, huwa fatt li l-allegazzjoni koncernanti l-isem distintiv tat-televizjonijiet, kif jirrisulta mill-proces verbal, ma kinitx treggi u għaldaqstant ma baqax tigi persegwibbli mill-pulizija. Li, invece, jirrisulta hu li l-pulizija mexxew fuq dak li l-Magistrat Inkwirenti indikat fil-paragrafu (2) tal-proces verbal b'referenza għar-relazzjoni tal-espert tekniku minnha nominat (vide Volum 3, mhux 1, kif erronjament indikat, dok.MB a folio 24 sa 32) fl-liema jingħad "li certu dokumentazzjoni elenkata mill-Pulizija hija irregolari fis-sens li għandha partijiet tagħha inkollata b'mechanical fit [u] hemm ukoll xi dokumentazzjoni li giet ipprezentata lid-Dwana mal-Custom Entry li huma irregolari fis-sens li l-header u l-footer tagħhom ittieħdu minn dokumenti ohra (vide fol 26 tar-relazjoni document VB) {oltre} li hemm ukoll xi dokumentazzjoni b'xi firma mizjud."

Illi kif l-imputat odjern jinkwadra f'dawn l-allegati irregolaritajiet imsemmija ma jirrisultax assolutament. Li huwa fatt hu li mingħand l-imputat, mill-uniku hanut tieghu f'San Gwann, kienu gew elevati 14 it-televizjoni skond lista folio 27 tal-Volum 1 tal-inkesta, specifikat n-numri serjali tagħhom, liema televizjonijiet l-imputat kien xtara b'mod regolari u trasparenti.

Inghad dan, m'ghandux ikun hemm dubbju, li l-imputat ma jistax jinstab hati tal-akkuzi migħuba kontra tieghu.

Il-Qorti qegħdha għalhekk tilliberah.

A.M.Trigona
Magistrat